

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	KHK/DIH4	Strana:	1 / 4
Název předmětu:	Didaktika hudební výchovy 4		
Akademický rok:	2023/2024	Tisknuto:	28.05.2024 15:17

Pracoviště / Zkratka	KHK / DIH4			Akademický rok	2023/2024
Název	Didaktika hudební výchovy 4			Způsob zakončení	Zkouška
Akreditováno/Kredity	Ano, 3 Kred.			Forma zakončení	Kombinovaná
Rozsah hodin	Seminář 2 [HOD/TYD]				
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Zápočet před zkouškou	ANO
Letní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Počítán do průměru	ANO
Zimní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Min. (B+C) studentů	10
Rozvrh	Ano			Opakovaný zápis	NE
Vyučovací jazyk	Čeština			Vyučovaný semestr	Zimní, Letní
Volně zapisovatelný předmět	Ano			Počet dnů praxe	0
Hodnotící stupnice	1 2 3 4			Hodn. stup. zp. před zk.	S N
Počet hodin kontaktní	Ano v případě předchozího hodnocení 4 nebo nic.				
Automat. uzn. záp. před zk.					
Periodicita	K				
Nahrazovaný předmět	KHK/HDA				
Vyloučené předměty	Nejsou definovány				
Podmiňující předměty	Nejsou definovány				
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány				
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány				

Cíle předmětu (anotace):

Jedná se o završující semestr předmětu DIH, po jehož absolvování je student vybaven potřebnými kompetencemi pro výuku HV na SŠ, tzn. má a) dostatečnou úroveň svých vokálně instrumentálních dovedností, b) je schopen integrovat všechny čtyři druhy hudebních činností pod hlavičkou vybraného tematického celku v rámci integrace oborové. Hudební výchovu i činnosti s ní spjaté dokáže uplatnit i v rámci mezioborové integrace s jinými předměty (průřezová témata), dokáže se aktivně zapojit do činnosti školy (organizace koncertů, zařazení HV činností do chodu školy: projektů, tvůrčích dílen, hudebních aktivit na Školách v přírodě či jiných akcích školy. Tyto dovednosti částečně prokáže v přípravě modelové lekce, její realizaci v praxi školy a jejím obhájení i závěrečné zkoušce z předmětu.

Požadavky na studenta

V průběhu semestru alespoň v jednom výstupu předvede svou úroveň dovedností (viz níže), aktivně se zapojuje do vyučování (v prezenční výuce).

V případě distanční (online a kombinované) výuky se předmět zaměřuje na přípravu SZ a zahrnuje výběr části témat SZ (určuje vyučující), jejich prezentaci, zpracování, přípravy modelových lekcí vypracovaných studenty (Portfolia) a jejich dovednostní výstupy dle SZ.

V případě distanční (hybridní) výuky zkouška zahrnuje: výběr části témat SZ (určuje vyučující), jejich prezentaci, obhajobu příprav na praxi (součást Portfolia) a praktické výstupy studentů určené tématy (hodnocení studentských videozáznamů).

V závěrečné zkoušce student prokáže:

a) v prezenční výuce: úroveň svých vědomostí z oboru formou písemného testu z látky 4 semestrů, obhajoby modelové lekce, realizované v praxi střední školy, b) úroveň svých dovedností: rozezpívá třídu pomocí přehrávaných a přezpívaných pěveckých cvičení (modely s D7, chromatický posun akordů, zazpívá určený repertoár písní za současného vlastního nástrojového doprovodu, lidové (zpaměti) a umělé písně (s oporou o záznam) transponuje do pěvecky vhodných tónin, doprovází zpěv třídy a dává po předešlé hlavou zřetelný pokyn k nástupu zpěvu, v průběhu hry dokáže zpěv třídy korigovat, prokáže dovednost hry témat a úryvků slavných skladeb. ovládá efektivní metody a postupy, které pomáhají žákům v rozvíjení klíčových kompetencí.

b) v distanční výuce (hybridní): zkouška je zaměřena na přípravu na SZ s požadavkem představit vybraná témata SZ (určí pedagog) s požadovanými praktickými výstupy

V případě distanční (online a kombinované) výuky se předmět zaměřuje na přípravu SZ a zahrnuje výběr části témat SZ (určuje

vyučující), jejich prezentaci, zpracování, přípravy modelových lekcí vypracovaných studenty (Portfolia) a jejich dovednostní výstupy dle SZ.

Obsah

Tento semestr didaktiky směřuje svými výstupy do oblasti pohybových aktivit a jejich uplatnění v HV na SŠ, oblasti v hudebně výchovném vzdělávání zcela již povinné a dosud velmi opomíjené (zejména z důvodu absence odborníků PF na tuto oblast). Student/ka si osvojí pensum vědomostí (aspekt didaktický) a dovedností (aspekt praktický), a to zcela v souladu s očekávanými výstupy oboru HV (RVP Z a RVP G - pro nižší a vyšší stupeň víceletých gymnázií a gymnázia čtyřletá) v oblasti problematiky uplatnění hudebně pohybových aktivit v rámci HV na SŠ. Po absolvování tohoto semestru pak student rozšíří své kompetence dále do oblasti integrace činností v rámci oboru.

Témata seminářů:

1. Tvořivost v HV a její rozvoj (metody a formy práce) modelové příklady (kramářská píseň)
2. Inovace v oboru: Slyšet jinak: metody práce se zvukem, elementární komponování
3. Inovace v oboru: notační programy a možnosti jejich využití ve výuce, příklady
4. Inovace v oboru: tablet, iPad, elektronické učebnice a jejich možnosti využití
5. Inovace v oboru: problematika inkluze žáků se spec. vzdělávacími potřebami do gymnaziálního vzdělávání (např. Aspergerův syndrom), individuální metody práce, problematika skupinového vyučování, muzikoterapie a její možnosti uplatnění v HV, techniky muzikoterapie v HV, rozdíly HV a MZT
6. HV v průřezových tématech školy, HV v projektech, Tvůrčích dílnách aj. modelové příklady, rozbor, návrhy
7. Poslech v HV C: práce s konkrétními poslechovými skladbami modelové příklady, hra témat skladeb
8. Inovace v oboru: Nové učebnice (Slyšet jinak) Práce s elektronickou učebnicí Fraus: realizace jedné modelové lekce
9. Příprava na pedagogickou praxi. Konzultace témat, výběru činností, metod a forem práce
10. - 13. Pedagogická praxe a její obhajoba

V každém semináři kromě probíraných témat studenti zároveň realizují svoje dovednostní výstupy, které si v rámci samostudia připravili (zpěv a hra písní, zpěv a hra úryvků z témat slavných skladeb, hra a zpěv pěveckých cvičení).

V případě nařízení distanční (hynridní) výuky jsou ukládány potřebné dokumenty, videozáznamy aj. studijní opory k samostudiu na úložiště (např. gapps a Teams), které určuje vyučující předmětu. Jejich aktuální adresy jsou zasílány studentům prostřednictvím služby Hromadný e-mail. Obsah předmětu je v distanční výuce zaměřen zejména na SZ praktického charakteru. Zkouška zahrnuje: výběr témat k SZ a jejich zdůvodnění v kontextu s praxí, ukázky modelových lekcí ze studentských Portfolií, přehrátí a ohodnocení výběru požadovaných praktických výstupů na SZ (určí pedagog).

Studijní opory

V případě nařízení distanční výuky jsou ukládány potřebné dokumenty, videozáznamy aj. studijní opory k samostudiu na úložiště (např. gapps), které určuje vyučující předmětu. Jejich aktuální adresy jsou zasílány studentům prostřednictvím služby Hromadný e-mail.

In the case of ordering distance learning, the necessary documents, video recordings, etc. study aids for self-study are stored in the repository (eg gapps), which is determined by the subject teacher. Their current addresses are sent to students via the Bulk E-mail service.

Garanti a vyučující

- **Garanti:** PhDr. Štěpánka Lišková, Ph.D. (100%)
- **Vede seminář:** Mgr. Roman Michálek, Ph.D. (100%)
- **Examinátoři:** PhDr. Štěpánka Lišková, Ph.D.

Literatura

- **Základní:** KOPECKÝ, Jiří, Jaromír SYNEK a Vít ZOUHAR. *Hudební hry jinak: hry se zvuky a elementární komponování : [slyšet jinak]*. Brno, 2014. ISBN 978-80-7460-066-1.
- **Základní:** ŠEDIVÝ, Jakub a Lucie ROHLÍKOVÁ. *Hudební výchova: učebnice pro 6. - 7. ročník základních škol a odpovídající ročníky víceletých gymnázií..* Plzeň, 2013. ISBN 978-807-2389-018.
- **Základní:** školské dokumenty, aktuální učebnice HV a zpěvníky, instrumentální partitura pro školní soubor.
- **Základní:** SLAVÍK, Jan, Tomáš JANÍK, Petr NAJVAR a Petr KNECHT. *Transdisciplinární didaktika: o učitelském sdílení znalostí a zvyšování kvality výuky napříč obory..* Brno, 2017. ISBN 978-80-210-8568-8.
- **Doporučená:** VANČÁT, J. a kol. *Motivace k tvořivosti na pedagogické fakultě: Přístupy k tvořivosti v učitelském povolání..* Plzeň, 2014. ISBN 978-80-261-0428-5.

- **Doporučená:** Jank, Werner. *Musik-Didaktik : Praxishandbuch für die Sekundarstufe I und II*. Berlin :Cornelsen, 2017. ISBN 978-3-589-03939-5.
- **Doporučená:** Werner, Jan. *Musik-Didaktik : Praxishandbuch für die Sekundarstufe I und II*. Berlin-Cornelsen, 2017. ISBN 978-3-589-03939-5.
- **Doporučená:** Kopecky, Jiri. *Název Hudební hry jinak : hry se zvuky a elementární komponování*. Brno :Janáčkova akademie múzických umění v Brně, 2014. ISBN 978-80-7460-066-1.
- **Doporučená:** LIŠKOVÁ, Štěpánka. *opory ve videonahrávkách výuky na ZŠ a SŠ na Teams, modelové lekce ŠL*.
- **Doporučená:** KUHN, T. *Rytmico-melodické modely k doprovodu populárních písní podle akordových značek a jejich klavírní stylizace..* Plzeň: Západočeská univerzita, 2013. ISBN 978-80-261-0258.

Časová náročnost

Všechny formy studia

Aktivita	Časová náročnost aktivity [h]
Kontaktní výuka	26
Příprava prezentace (referátu) [3-8]	10
Příprava na zkoušku [10-60]	45
Celkem:	81

Hodnotící metody

Odborné znalosti - odborné znalosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

Průběžné hodnocení,

Sebehodnocení,

Individuální prezentace,

Vzájemné hodnocení studentů,

Formativní hodnocení,

V případě distanční výuky jsou ověřovány znalosti studentů prostřednictvím jimi sestavených a obhájených modelových lekcí, určených k výuce HV na SŠ.

Odborné dovednosti - odborné dovednosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

Praktická zkouška,

Demonstrace dovedností (praktická činnost),

Skupinová prezentace,

Individuální prezentace,

V případě distanční výuky studenti dokumentují své dovednosti uložení záznamů požadovaných dovednostních výstupů na zadaná úložiště. Vyučující metodami formativního hodnocení vyučující uložené soubory připomínkuje, či schvaluje splnění těchto výstupů.

Obecné způsobilosti - obecné způsobilosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

Demonstrace dovedností (praktická činnost),

Předpoklady

Odborné znalosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že je student před zahájením výuky schopen:

Objasnit pojmy z hudební teorie (hudebních forem, analýzy skladeb, které se vážou k obsahu předmětu).

Odborné dovednosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že student před zahájením výuky dokáže:

Zpívat a hrát na potřebné úrovni pro učitelství ZŠ (SŠ).

Obecné způsobilosti - před zahájením studia předmětu je student schopen:

mgr. studium: srozumitelně shrnout názory ostatních členů týmu,

mgr. studium: samostatně a odpovědně se na základě rámcového zadání rozhodují v souvislostech jen částečně známých,

Vyučovací metody

Odborné znalosti - pro dosažení odborných znalostí jsou užívány vyučovací metody:

Řešení problémů,

Samostudium,

Cvičení (praktické činnosti),

Skupinová výuka,

Samostatná práce studentů,

Skupinová konzultace,

V případě nařízení distanční výuky vyučující kontroluje a připomínkuje soubory se zadanými a vypracovanými úkoly (metody formativního hodnocení) zaslané studenty na určené úložiště.

Odborné dovednosti - pro dosažení odborných dovedností jsou užívány vyučovací metody:

Samostatná práce studentů,

Demonstrace dovedností,

Přednáška s demonstrací,

Řešení problémů,

Skupinová výuka,

Samostudium,

Diskuse,

Obecné způsobilosti - pro dosažení obecných způsobilostí jsou užívány vyučovací metody:

Demonstrace dovedností,

Řešení problémů,

Samostatná práce studentů,

Kooperativní výuka,

Projektová výuka,

Výsledky učení**Odborné znalosti - po absolvování předmětu prokazuje student znalosti:**

Zdůvodnit výběr skladeb pro jejich uplatnění ve školní praxi.

Objasnit principy tvorby předeher k písním i jejich transpozic s ohledem na pěvecký rozsah hlasu žáků.

Uvést základní druhy hraných pěveckých cvičení a objasnit příslušné pojmosloví k nim (vzestupná, sestupná, rozkladová, ripetuto, legato aj.).

Odborné dovednosti - po absolvování předmětu prokazuje student dovednosti:

Rozezpívat třídu pomocí přehrávaných a přezpívaných pěveckých cvičení (modely s D7, chromatický posun akordů).

Zazpívat určený repertoár písní za současného vlastního nástrojového doprovodu - lidové (z paměti) a umělé písně (s oporou o záznam).

Transponovat písně do pěvecky vhodných tónin, doprovázet zpěv třídy a dávat po předeherě hlavou zřetelný pokyn k nástupu zpěvu.

Zahrát vybraná témata a úryvky známých skladeb (zjednodušené úpravy).

Obecné způsobilosti - po absolvování předmětu je student schopen:

mgr. studium: plánují, podporují a řídí s využitím teoretických poznatků oboru získávání dalších odborných znalostí, dovedností a způsobilostí ostatních členů týmu,

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma stud.	Obor	Etapa V.st.pl.		Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Učitelství pro střední školy	Navazující	Prezenční	Učitelství hudební výchovy pro střední školy	2	18	2023	Povinné předměty	A	2	LS
Učitelství pro střední školy	Navazující	Prezenční	Učitelství hudební výchovy pro střední školy	2	19	2023	Povinné předměty	A	2	LS